

ZAKON

O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se prava i obaveze pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj i obaveze organa vlasti u Republici Srpskoj da poštuju i štite, očuvaju i razvijaju etnički, kulturni, jezički i vjerski identitet svakog pripadnika nacionalne manjine u Republici Srpskoj, koji je državljanin Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Član 2.

Nacionalna manjina u smislu ovog zakona je dio stanovništva – državljana Bosne i Hercegovine i Republike Srpske koji ne pripadaju ni jednom od konstitutivnih naroda, a sačinjavaju je građani istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne istorijske prošlosti i drugih karakteristika.

Republika Srpska štiti položaj i ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina: Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka i Ukrajinaca i drugih koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana.

Član 3.

Svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo da slobodno bira da se prema njemu ophode ili ne ophode kao takvim i ne smije doći u nepovoljan položaj zbog takvog opredeljenja, a bilo kakav oblik diskriminacije po tom osnovu je zabranjen.

Nije dozvoljena asimilacija pripadnika nacionalnih manjina.

Član 4.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na slobodu organizovanja i okupljanja radi izražavanja i zaštite svojih kulturnih, vjerskih, obrazovnih, socijalnih, ekonomskih i političkih sloboda, prava, interesa, potreba i identiteta.

Član 5.

Republika Srpska omogućava i finansijski podržava održavanje i razvoj odnosa između pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj sa pripadnicima nacionalnih manjina u Federaciji Bosne i Hercegovine i u inostranstvu i sa narodima u njihovim matičnim državama.

Republika Srpska, gradovi i opštine, dužni su predvidjeti u svojim budžetima sredstva za pomoć udruženjima građana koja okupljaju pripadnike nacionalnih manjina, a u cilju ostvarivanja prava propisanih ovim zakonom.

Vlada Republike Srpske je dužna, da uz prethodno mišljenje Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, donijeti odluku kojom će biti bliže određeni kriteriji i način raspodjele sredstava iz stava 1 ovog člana.

Član 6.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama gdje pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, dužni su poštovati prava pripadnika drugih nacionalnih manjina kao i konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj, uvažavajući načela njihove potpune ravnopravnosti.

II ZNAKOVI I SIMBOLI

Član 7.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu slobodno isticati i nositi znakove i simbole nacionalne manjine kojoj pripadaju kao i njenih organizacija, udruženja i institucija.

Prilikom upotrebe znakova i simbola, pripadnici nacionalnih manjina obavezni su isticati službene znakove i simbole Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, kao i simbole i znakove opština i gradova, u skladu sa njihovim propisima.

III UPOTREBA JEZIKA

Član 8.

Republika Srpska priznaje i štiti pravo svakom pripadniku nacionalne manjine korištenje svog jezika slobodno i bez ometanja, privatno i javno, usmeno i pismeno.

Pravo iz stava 1. ovog člana, podrazumjeva i pravo pripadniku nacionalne manjine da koristi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtjeva da kao takvo bude u javnoj upotrebi.

Član 9.

U opštinama, gradovima i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, organi vlasti obezbjeđuju da se jezik manjine koristi između tih pripadnika i organa vlasti, da natpisi institucija budu ispisani na jeziku manjine, te da lokalni nazivi, imena ulica i drugih topografskih oznaka namijenjenih javnosti budu istaknuti i na jeziku manjine koja to zahtjeva.

Opštine i gradovi mogu u svojim statutima utvrditi, da prava iz stava 1. ovog člana mogu koristiti pripadnici nacionalne manjine i kada ne čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, već kada u gradu, opštini, mjesnoj zajednici ili naseljenom mjestu tradicionalno stanuje znatan broj lica pripadnika nacionalne manjine.

IV OBRAZOVANJE

Član 10.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu osnovati i voditi vlastite privatne institucije za obrazovanje i stručno usavršavanje.

Finansiranje institucija iz stava 1. ovog člana, dužni su osigurati pripadnici nacionalnih manjina.

Član 11.

U okviru predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja u opštinama, gradovima i u naseljenim mjestima u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, obezbjeđuje se obrazovanje na jeziku manjine. Ako pripadnici nacionalnih manjina to zahtijevaju, obezbjeđuje se učenje njihovog jezika, književnosti, istorije i kulture na jeziku manjine kojoj pripadaju kao dodatnu nastavu, nezavisno od broja pripadnika nacionalne manjine, u skladu sa opštim aktima o izvođenju nastave.

Radi ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana, obezbjeđuju se potrebna finansijska sredstva u budžetu Republike Srpske, za realizaciju programa u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, a u budžetima opština i gradova u oblasti predškolskog obrazovanja, a odnosi se na osposobljavanje nastavnika koji će izvoditi nastavu na jeziku nacionalne manjine, prostor i druge uslove za izvođenje dodatne nastave i štampanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina.

V INFORMISANJE

Član 12.

Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srpskoj, imaju pravo na osnivanje radio i televizijskih stanica i izdavanje novina i drugih štampanih informativnih novina, na jezicima manjina kojim pripadaju.

Član 13.

Radio i televizijske stanice čiji su osnivači Republika Srpska, opštine i gradovi, koji ostvaruju ulogu javne službe, dužni su u svojim programskim šemama predvidjeti posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina a mogu obezbjediti i druge sadržaje na jezicima manjina. Upravni i redakcijski odbori dužni su obezbijediti učešće pripadnika nacionalnih manjina prilikom utvrđivanja programske šeme, koja se odnosi na nacionalne manjine, uz prethodno mišljenje Saveza i Savjeta nacionalnih manjina.

Radio televizija Republike Srpske je dužna najmanje jednom sedmično obezbijediti posebnu informativnu emisiju za pripadnike nacionalnih manjina na njihovim jezicima.

Opštine i gradovi će svojim propisima utvrditi prava pripadnika nacionalnih manjina iz stava 1. ovog člana, polazeći od razmjera zastupljenosti nacionalnih manjina u opštini, gradu i naseljenom mjestu.

VI KULTURA

Član 14.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo osnivati biblioteke, videoteke, kulturne centre, muzeje, arhive, kulturna, umjetnička i folklorna društva i sve druge oblike slobode kulturnog izražavanja, te brinuti se o održavanju svojih spomenika kulture i kulturnog nasljeđa.

U gradovima, opštinama i mjesnima zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine preko jedne trećine stanovništva, u institucijama u oblasti kulture, obezbjeđuje se sadržaj na jezicima nacionalnih manjina.

Arhivi, muzeji i ustanove za zaštitu spomenika kulture u Republici Srpskoj su dužne u svojim programima i sadržajima obezbjeđiti srazmjernu zastupljenost svih nacionalnih manjina u Republici Srpskoj i štititi spomeničko blago i kulturnu baštinu nacionalnih manjina.

VII EKONOMSKO-SOCIJALNA PRAVA

Član 15.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, u finansijskim, bankarskim, poštanskim i drugim službama javnog sektora, kroz uplatnice, obrasce i formulare, te u bolnicama, domovima za stara lica i drugim socijalnim ustanovama obavezno se omogućava upotreba jezika manjina.

VIII UČESTVOVANJE U ORGANIMA VLASTI

Član 16.

Pripadnici nacionalnih manjina iz člana 2. ovog zakona, imaju pravo na zastupljenost u organima vlasti i javnim službama na svim nivoima, srazmjerno procentu njihovog učešća u stanovništvu prema posljednjem popisu stanovništva.

Savez nacionalnih manjina Republike Srpske, predlaže kandidate iz reda nacionalnih manjina, shodno članu 2 ovog zakona.

Predstavnici nacionalnih manjina u strukturama vlasti, predstavnici su svih nacionalnih manjina i dužni su štititi interese svih nacionalnih manjina.

Način zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina u zakonodavnoj, izvršnoj i sudskoj vlasti, kao i u javnim službama, urediće se propisima Republike Srpske, opština i gradova.

Član 17.

Narodna skupština Republike Srpske, će osnovati Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske, kao posebno savjetodavno tijelo, koje će sačinjavati pripadnici nacionalnih manjina iz člana 2. ovog zakona.

Narodna skupština Republike Srpske, bira Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske, iz reda kandidata koje predlaže Savez nacionalnih manjina.

Član 18.

Savjet nacionalnih manjina davaće mišljenja, savjete i prijedloge Narodnoj skupštini Republike Srpske i drugim republičkim organima o svim pitanjima koja se tiču prava, položaja i interesa nacionalnih manjina u Republici Srpskoj.

Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske može delegirati stručnjaka u Odboru za ustavna pitanja Narodne skupštine Republike Srpske.

IX KAZNENE ODREDBE

Član 19.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM, kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1. u programskoj šemi ne predvidi posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina (član 13. ovog zakona);
2. ne omogući upotrebu jezika nacionalnih manjina u skladu sa članom 15. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

U roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se propisi Republike Srpske, opština, gradova sa odredbama ovog zakona.

U roku od 3 mjeseca, Narodna skupština Republike Srpske, će osnovati Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 01-970 /04

Datum: 16. decembar 2004. godine

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Dušan Stojičić

